

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdanih, in sicer: vsakotekrat v petek, zjutranje izdaje opoldne, večerno izdaje pa ob 5. uri popoldne, in stane z „Gospodarskim Listom“ in sako drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prjemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gld. 6.—
pol leta 3.—
četrt leta 1-50
Posamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ trikrat mesečno in stane vse leto gld. 1-20.
„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Nunki ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdaje).

Uredništvo in odpravnništvo
se nahaja: Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadst. zadej. — Irednik sprejema stranke vsak dan od 11. do 12. ure popoldne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnštvu.
Neplačanih pisem ne sprejema ne uredništvo ne upravnštvo.

Oglasi in poslanice
se računajo po petit-vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.
Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovansko knjižnico“, katera izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vseletno 1 gld. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. petit-vrstica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Interpelacija

poslanca dr. Antona Gregorčiča in tovaršev v poslanski zbornici 9. dec. t. l. zaradi preganjanja slovenske trobojnice je prav obsirna, da za danes nismo mogli oskrbeti celotnega prevoda. Ker je pa tako krasna, da bi bila velika škoda, prinašati jo v dveh stevilkah, smo sklenili, tiskati jo v posebnih prilogi, katero dobijo vsi naročniki „Soče“ in „Primorca“. — Opozorjamo na to naše ljudstvo, da pride prihodnjic kupiti „Sočo“, ki se bo prodajala v tiskarni že ob 11³⁰, popoldne po 6 kr.

Protest naših županov.

Odlöčen korak naših županov je vzbudil v narodu splošno radost. Evo danes besedilo tega znamenitega protesta:

Vaša Prevzišenost!

Slovensko prebivalstvo poknežene grofovine Gorisko-Gradiške je strnelo, ko je slišalo, kaj se je godilo na dan cesarjeve petdesetletnice v „Solskem domu“ v Gorici: kako so namreč organi javne varnosti kahili cerkveno opravilo blagoslovljenja, kako so sredi patrijotične svečanosti zahtevali in dosegli, da se je odstranila naša narodna zastava s postolja, kako so z najstrožim postopanjem zbegali in s strahom napolnili solsko mladino, kako so največjo nevoljo in opravičeni srd vzbudili v zbranem občinstvu — in vse to brez najmanjšega opravičenega poudarka: — saj se je cela slavnost do tistega trenutka, ko so jo siloma pretrgali policijski organi, vršila popolnoma mirno in dostojno, (kakor so vestno in natančno popisali gospodje poslanci dr. Gregorčič in tovarši v svoji že stavljeni interpelaciji).

Slavno glavarstvo je hotelo najti povod, da je podlo nedolžno in ob enem vzvišeno slavnost in tako oženilo goriskim Slovincem dolgo pričakovani dan, — v tem, da so, kakor pravi v svojem odloku, barve na naši zastavi — barve zunanje države. Ta razlog pa je čisto ničev; kajti, če so te barve — po drugače razvrščene — francoske, srbske in drugih držav, nahajajo se one vendar tudi v grbu Gorisko-Gradiške grofovine, so zraven tega barve Kranjske kronovine in so bile in so še vedno barve slovenskega naroda. Ko so se leta 1848. zbirale naše narodne straže v obrambo dežele in cesarstva proti napadom skupnega sovražnika, zbirale so se pod belo-modro-rudečimi zastavami in Solskanska občina hrani še dandanes v največji časti narodno trobojnico iz leta 1848.

Vselej, ko je prihajal naš presvetli cesar v deželo, ali ko so drugi udje prejasne cesarske hiše, pa tudi ministri, namestniki itd. obiskali naše kraje, pozdravljale so jih naše občine vedno in povsodi z državnimi zastavami in z narodnimi trobojnicami. Večina naših narodnih društev ima slovensko trobojnico kot društveno zastavo in to je izrečno po pravilih dopušteno. Na dan petdesetletnice cesarjevega vladarstva so po vseh slovenskih krajih naše dežele in tudi v najbližji okolici goriskega mesta plapolale slovenske trobojnice v znamenje veselja in splošnega navdušenja, in kakor smo poizvedeli, je bilo tudi v tržaškem mestu razobežen zaporedno takih zastav, ne da bi se kdo nad tem izpodtikal, in še manj, da bi bilo to provzročilo kako oblastveno prepoved.

Samo v goriskem mestu se je zdelo politični oblasti potrebno, zabraniti to, kar je povsod drugod dovoljeno Slovincem; samo v goriskem mestu je politično oblastvo odredilo svoje organe, da so, če treba, s silo zaprečili razobežanje slovenskih zastav, da so s svojim oblastnim postopanjem podrli najlepšo patrijotično slavnost slovenskih meščanov, da so globoko aždali z njimi vred slovensko prebivalstvo cele dežele.

Da, v Gorici — morajo vsikdar zvesti Slovinci — neki svojati na ljubo — v dno srca skrivati svojo udanost in nandusenost za dom in cesarja — jej ne smejo dajati izraza z razvijanjem svojih zastav, tu se preži tudi na vsak živio-klic, ki se vzdigne iz navdušenega slovenskega grla — kajti z našimi zastavami in z našim jezikom se vznemirujejo mese in druge narodnosti, se kaže „čisto italijanski značaj“ goriskega mesta. In da se to ne zgodi, nad tem čuje zvesto argusovo oko slavnega političnega oblastva.

Zato morajo goriski Slovinci skrivati svojo staro častno zastavo, se morajo novinci o vojaškem naboru, se mora naše ljudstvo o slavnostnih shodih — kakor koli mogoče ogibati mesta — sploh mora goriski Slovinci prenašati poniževanje za poniževanjem brez konca in kraja.

Naredba slav. c. kr. okrajnega glavarstva, tikajočega se svečanosti v „Solskem domu“ dne 2. decembra t. l., je do skrajne meje vžalila slovensko prebivalstvo cele dežele, in ker so skoro vse občine s svojimi prispevki pripogle v to, da se je zgradil „Solski dom“ in ker nameravajo tudi za naprej podpirati, da se bode vzdrževal in ohranil, — zato smatramo vdano podpisani župani za svojo dolžnost, da v imenu svojih občin, ki so takorekoč solastnice „Solskega doma“, odločno protestujemo proti neopravičenemu in silno razžaljujemo postopanju političnega oblastva — ter pridružuje se interpelaciji naših državnih poslancev, prespost-

ljivo, nujno prosimo, Vaša prevzišenost naj blagovolji ukreniti, da se da užaljenju slovenskega prebivalstva naše dežele v najkrajšem času primerno zadoščenju.

Vaša Prevzišenost bodi overjena, da nismo v tej prespostljivi vlogi izrazili samo svojega osebnega mnenja, ampak da govorimo v popolnem soglasju z ljudstvom, katero imamo čast zastopati in v katerem se je že prav živo vzbudila nejevolja proti goriskemu c. kr. okrajnemu glavarstvu zaradi neopravičene, pretirane obzirnosti v korist italijanskim meščanom in brezobzirnega postopanja proti slovenskim prebivalcem, kadar koli — dasi v zakonitih mejah — razodevajo svojo narodnost. Veže nas sveta dolžnost, prav nujno prositi, Vaša Prevzišenost naj blagovolji ukreniti v osehju in postopanju c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici take korenite spremembe, kakoršnih treba, da se pomiri naše silno užaljeno in vznemirjeno ljudstvo.

V Gorici, dne 10. decembra 1898.

Ta protest so poslali „Slovanski krščansko-narodni zvezi“, da ga ta predloži vladi z dostavkom, da vsi župani položijo svojo službo, ako v enem mesecu ne bo popolnega zadoščenja.

Slava Vam, vrli slovenski župani, ki se ne strahite sicer takó oblastnih gospodov na našem glavarstvu! Slava Vam, bojevniki za čast svojega zatiranega naroda! Slava Vam!

DOPISI.

Izpod Hublja. — (Razno). — Nikar ne mislite, g. urednik, da se je Hubelj morda že posušil, čeravno niste že dolgo nič slišali o njem. O ne! on še vedno čvrsto teče ter s svojo srebrno čisto vodo vedno po malem izpira tukajšnje kužne bacile. Včasih se pa tudi vjezi ter besneč bije ob skalovje, da žalostno odmeva širom mile domovine.

V Štiriji se je pred kratkem vršila volitev novega starasinstva. V odboru je večina krščansko-soc. duha. Županom je izvoljen g. M. Repič mesto prejšnjega iz lanske afere „hajlovcev“ dobro poznatega g. Šaplje. Leta je menda že precej okusil voljo ljudstva za narodne grehe, ter je upati, da se gotovo spokori; sicer se mu utegne še par častnih stolcev omajati.

Tudi v Ajdovščini bode v kratkem volitev novega starasinstva. Volilni imenik je menda že izgotovljen. Žalostna resnica je, da v ajdovskem starasinstvu že od nekdaj pre-

mogla izneveriti. Skupno tajnost je čuvala ne samo njuna čast, marveč tudi zavest nevarnosti, kakoršno si bi z odkritjem te novice nakopala na lastno glavo.

Dá, Egipcanka je mogla o tem slišati samo od Estere! Spomnil se je, da je v njeni navzočnosti pripovedoval Simonidesu, kaj se mu je bilo pripetilo v palači Ildernee.

V tem hipu je začutil, veliko žalost do izraelske deklece.

Ben-Hur ni imel časa odgovoriti Egipcanki, ker se je v tem hipu približal k njima osiveli Baltazar.

„Ta dolina je krasna“, je dejal z resnim glasom: „vse, kar je tukaj: zelenjava in senca, vabi človeka k počitku; vrelec s svojim žuborenjem pa razglašajo slavo božjo. Hvala ti gre za to, o Hurov sin, da si nas pripeljal semkaj. Pridem te prositi, da bi šel lomiti z nami skromni popotni kruh.“

„Dovoli mi, da ti jaz prvi postrežem.“ Po teh besedah stiče Juda k studencu in napolnivi čašo, jo poda starcu.

Ta dvigne oči k nebu ter si osveži z vodo žejna usta.

Na to, omivši si roke, se vsi trije vsedejo pod oni sotor, v katerem so se trije modrijani gostili pred leti. In kakor takrat, jedli so tudi sedaj s tekom kruh, ki so ga imeli s seboj.

vladuje neslovenska narodnost, ter se žalibog še dandanes nahajata v odboru celi dve tretini starašin nenarodnega duha. In kaj to pomeni!? Dovolj je, samo če pomislimo, da zgolj vsled narodnosti se je umetno preprečilo, da ni bila Ajdovščina zastopana na vseslovenskem županskem shodu v Ljubljani!! Torej rojaki pozor!

Razna društva ajdovska, kakor tudi štirjska, že več časa sem, sosebno pa po splošni avstrijski žalosti, le bolj životarajo; vendar pa na žalost neke klike še vse dihaajo. Še celó ajdovsko-štirjski, tamburški zbor se še dobro počuti, čeravno nekdanja sicer potajena zarota na vse možne in jako neplemenite načine deluje, da bi ga uničila. Kot neko orodje pri tej zaroti se posebno odlikuje tvorniški vodja. Kaj vse ta gospod zahteva od ubogih tamburašev, ki so ob enem sploh najmarljivejši tvorniški delavci, je naravnost nečuvno. — Sicer pa se zdi, da temu gospodu niso tukajšnje razmere še popolnoma znane, ter da si dovoljuje od neklih prilžnjencev marsikaj natvezati na ušesa, kar ni vselej gola istina, in ko ga utegne se brtko prepričati, da ni vse zlato, kar se svetli. Bolje bi bilo, da bi se vedno držal svoje prirojene mu možatosti, ter se ravnal edino po lastnem prepričanju, ako želi veljati za uglednega in spoštovanega moža.

Iz Bovca. — Tudi pri nas smo napravili na gospodarskem polji korak naprej. Ustanovili smo posojilnico, katere smo bili potrebni kakor riba vode, katera je pa imela, kakor vsaka dobra stvar, tudi svoje nasprotnike. Dne 4. decembra t. l. smo se zbrali na povabilo pripravljalnega odbora pri g. Huberju. Došli so v obilnem številu posestniki iz celega okraja, posebno so bili zastopani Ložani in Čezsočani. Vsa čast njim! Pogrešali pa smo nekatere izmed Bovčanov, ki bi morali skrbeti v prvi vrsti za blagor ljudstva.

Zborovanje se je vršilo mirno in taktno. Predsednikom zborovanja, pozneje posojilnice, je bil izvoljen enoglasno preč. g. dekan Fran Hovnar, kateri je povdarjal potrebo in važnost zadruge.

Po pretresovanji pravil, jih je podpisala

III.

Življenje duše.

Sotor je bil razpet pod palmo pri studencu. Neka slavnostna tišina je vladala v dolini. Samo studenec je žuborel sredi trave; samo kaka čebela je brenčala na cvetu olean-dra; samo prepelice so vrščale po vresju. Ta mir razkošne doline je zazibal Baltazarja v zamislenost.

Od časa do časa je pogledal s prizanesljivostjo na to dvoje mladih ljudi, veselo se razgovarjajočih med seboj.

Naposled je bil obeda konec. Še le takrat je egipčovski modrijan poprijel besedo.

„Ko smo te srečali, Hurov sin“, je dejal, „je bilo tvoje obličje obrneno proti Jeruzalemu. Ali si bil namenjen v sveto mesto?“

„Tvoja bistrovidnost te ni prekanila. Zares se nahajam na poli v prestolnico nekdanje naše države.“

„V svoji starosti moram se ogibati vsake nepotrebne utrujenosti. Radi tega ne zameri mi, da te vprašam, ali ne poznaš kake kraje poti, nego ono čez Rabbath-Ammon?“

„Krajša, toda dokaj neprijetnejša, drži na Geraso in Rabbath-Gilead. In uprav to nameravam izbrati.“

BEN-HUR.

Roman iz časov Kristusovih.

ANGLEŠKI SPISAL LUDVIG WALLACE

Peslov. Podravski.

(Drugi zvezek).

(Dalje).

SEDMA KNJIGA.

„Ali je zala Egipcanka vedela o njem se kaj več? Ali so ji bili znani njegovi odnosaji s Simonidesom in pogodba, sklenjena s šejkom Ilderimom?“ vprašal se je v duhu in ob enem se je vzbudila v njem nezaupnost. Kdo je moral izdati to njegovo tajnost, ki je zanj tako važna? Dá, kdo?

Sedaj, ko je bil namenjen v Jeruzalem, je mogla biti ta novica v rokah njegovega sovražnika pogubna zanj, za njegove tovarise in vso zadevo.

Toda Iras — ali je bila sovražnica?

Na srečo so njegove misli stokrat urneje preletele njegovo glavo, nego pod našim peresom.

Predno je dvakrat izlil vodo iz kupice, je Ben-Hur že premagal svoj nemir.

„Najzlaša med zalimi!“ je dejal, „ko bi bil Egipcian, ali Grk, ali podložnik velikega cesarstva, pa bi dejal — pri teh besedah je

dvignil kupico nad glavo —: O vi, dobrotljivi bogovi! Sprejmite zahvalo za to, da ste sredi krivd in trpljenja tega sveta pustili človeku v tolažbo ljubezen in mičnost. Dvigam čašo na zdravje one, ki je po svoji postavi najzlaša izmed hečrk Nila!

„Hurov sin, izneveril si se svoji postavi. Bogovi, katere pozivlješ, so lažnivi bogovi poganski. Lahko bi te zatožila pred rabini.“

„Oh!“ reče jej s smehom, „saj bi ne bilo treba povedati mnogo, ko veš že toliko.“

„Torej pa pojdem kam drugam — pojdem k drobni židovki, katere s svojim pogledom proganja otožnost v hiši velikega trgovca v Antiohiji. Pred rabini te zatožim odpada, a pred njo.“

„Kaj pa pred njo?“

„Pred njo pa ponovim to, kar si mi povedal, pozivajoča bogove na pričo.“

Te besede so kot zrno suma padle na dušo mladeničevo in sum — to je divje zelišče; urno in najpogostejše se zakorenini tam, kjer je povsem nepotrebno.

Ti dve deklici — Iras in Estera, sta se poznali.

Jedna je bila gibena in zvita; druga naivna in polna vere v ljudi — lahko jo je bilo prekaniti.

Simonides niti Ilderim se mu nista

večina navzočih. Ista je g. Jos. Rakovšček, učitelj v Kobaridu, poljudno raztolmačil ter dajal pojasnila v tej stroki.

Napravila se je prošnja na trg. sodišče in vročila g. notarju, ki ima zadrugo pri istem registrovati.

O njenem delovanju vam bomo poročali, kadar prične poslovati.

Domače in razne novice.

Nova maša. — Dne 8. t. m. je daroval v tukajšnji semeniški kapeli prvo sv. mašo preč. g. Frančišek Setničar. Novomašnik je dovršil že lansko leto bogoslovje, ali je moral radi mladosti čakati na posvečenje do letos. Tačas pa je bival v Regensburgu na glasbenem konservatoriju.

Pred mašo in po maši so gg. bogoslovci zapeli novomašniku v pozdrav slovensko pesem, kakor je sploh lepo petje bogoslovcev poveljevalo sveto opravilo.

Novomašnik je sin pokojnega g. nadržitelja Setničarja v Ajdovščini.

Kličemo mu: Na minogaja ljeta!

Smrtna kosa. — V Sezani je umrl 10. t. m. g. Josip Cazafura, glavar znane odlične rodbine v visoki starosti 77 let. Pokopali so ga 12. t. m. Naj v miru počiva! Rodbini naše sožalje!

To je bila enkrat moška beseda! — Gospod urednik! Goriski Slovenci se še dobro spominjamo neenakomernega boja iz zadnjih volitev za državni zbor. Pravim „neenakomernega“ (no! ali pa smo sploh kedaj bojevali kak enakomeren volitveni boj?); kajti imeli smo se boriti z dvema nasprotnikoma, z Lahi in s tistimi gospodi, ki nam režejo vladni „kruh“. Ako bi bili takrat zmagali v velikem posvetu, bi bilo gotovo nastalo med nami splošno veselje. Vendar pa mislim, da bi nam ta zmaga ne bila toliko koristila, kakor nam obeta koristiti najnovejši politični pojav med našim ljudstvom samim. Zadnja „Soča“ nam je namreč prinesla jako veselo vest, da so sklenili naši okoljski gg. župani izjavo zoper skrunjenje naše narodne zastave in — kar je še mnogo veselejše — da bodo za to izjavo sledila tudi dejanja, ako bi ne bila uslišana. Gospodje župani so nastopili zdaj pot, katero jim je „Soča“ že večkrat kazala. Pravila je: Vsi naporji naših poslanecev ostanejo polovični, dokler ne dobe doje njih dejanja vernega odmeva med ljudstvom samim. Čujte: In zdaj se je začelo odmevati! Gospodje župani, hvala in slava Vam! Po tej poti naprej in naprej! Zagrabili ste zdaj za roke „mater“, ki ima moč, da nam je toliko škodovala, „otrok“ (to so naši Lahi) odleti sam od sebe. Zatorej še enkrat: Slava in čast našim vrlim gg. županom!

Goriški meščan.

Deželni odbor, ki noče plačati. — Pod tem zaglavjem prinaša „Reichswehr“ od 7. t. m. iz Gorice sestavek, ki se glasi tako-le: V pokneženi grofovini Goriško-Gradišanski živita — kakor znano — dve narodnosti, Slovenci in Italijani, od katerih slednji tvorijo tretjino prebivalstva. Vsled volilne geometrije, prikrojene po Italijanih, imajo ti v deželnem zboru in odboru večino. Kako se varujejo pod takimi razmerami koristi Slovencev, je razvidno iz tega: Leta 1892. v seji dne 12. aprila je deželni zbor na predlog železniskega odseka sklenil jednoglasno za nakup ustanovnih akcij nameravane furlanske železnice Tržič-Cervinjan gld. 50.000, za nameravano železnico od južnega kolodvora v Gorici po Vipavski dolini do Ajdovščine gld. 100.000 ter za določeni parni tramway: Gorica-Oglej-

Cervinjan gld. 50.000 dovoliti iz deželnih sredstev. Prva železnica, ki vozi izključno po italijanskih krajih, je bila gotova že leta 1894. Druge železnice, ki je strateško važna, ki je bila določena že v državnem zboru, ter ki ima vezati slovensko Vipavsko dolino z Gorico, pa še niti pričeli niso graditi, temveč je bil ustavljen celo politični obhod iste ter dovoljenje gradnje za jedno delno progo preklicano, ker po želji železniskega ministerstva naj se spremeni prvotna črta. Parni tramway, kateri naj omogoči zblizanje Gorice k državi meji, in ki je srčna želja nekaterih tukajšnjih italianissimov, sicer še ni narejen, ali koraki, katere so storili Italijani v tem pogledu, jih kmalu dovedejo do zaželenega cilja, ker grof Badeni je svoj čas obljubil Italijanom napraviti most čez Sočo, kateri je potreben za tramway; stal bo 360.000 gld. V proračunih se nahaja v svrhu istega že 100.000 gld. Goriška trgovska zbornica pa se je zavezala donesti v isto svrhu tekom 75 let 337.500 gld. Za železnico: Gorica-Ajdovščina pa ta korporacija, katere dobiva tudi prispevke slovenskih davkoplačevalcev, nima nobenega novčica. Deželni zbor je torej dovolil za nakup ustanovnih akcij železnice: Gorica-Ajdovščina 100.000 gld. ter naročil dež. odboru, preskrbeti denar ob pripravnem času. K temu se je še obvezal deželni odbor z dopisom do železniskega ministerstva od 29. sept. 1897., izplačati omenjeni prispevek za Vipavsko železnico takoj, ko bo konstituirano za to potrebno akcijsko društvo in ko bodo predložene akcije. To se je zgodilo že zdavnaj, kakor tudi so interesi, po večini revne občine, svoj del 50.000 gld. že izplačale: deželni odbor pa se brani, sprejeti zanj pripravljene ustanovne akcije ter izplačati 100.000 gld. Pa to še ni zadost, deželni odbor bi najrajši pod raznimi pretvezami proglašil odlok dež. zbora neveljavnim ali neizvedljivim. Najprej se je izgovarjal, da dežela ne more dobiti pri nobenem kreditnem zavodu, kjer je povprašala, posojila 100.000 gld. Čudno! Tukajšnja zastavljavnica in z njo združena hranilnica je posodila deželi brez ugovora ob enakih razmerah ter na podlagi jednega in istega sklepa dež. zbora 50.000 gld., dočim bi se branil ta denarni zavod posoditi denar za železnico: Gorica-Ajdovščina, čeprav se nahaja pokrajina sedaj v boljšem finančnem položaju, kakor takrat! Če drugače ravnateljstvo omenjenega zavoda bi ne dovolilo posojila, bi bilo vendar dosti zasebnikov, kateri bi sklenili radi tako kupčijo s pokneženo grofovino Goriško-Gradišansko. Temu nevdružnemu ugovoru je sledil še izgovor, da dežela ni več obvezana k prispevku, ker se ima spremeniti prvotno določena proga, dočim se je v istini v sklepu deželnega zbora določil samo pričetni in končni kraj železnice, katera dva ostaneta, če se tudi vmes kaj spremeni.

Ali nima torej pravljica, da se meri v Primorju z dvojno mero, vendar resnice za podlago?!

Tako pravi „Reichswehr“, v tem pogledu dobro informovana. Ta sestavek priporočamo v pretes vsem, ker isti zopet kaže, da na italijanski strani, ki gospodari v deželi, se smatra potrebnim in koristnim samo ono, kar pride Furlanom v prid, Slovincem pa se stavi nebroj ovir v vsakem oziru!

S takim brezobzirnim in neopravičenim postopanjem zavlačujejo Italijani Vipavsko železnico, dočim za se skrbijo, da dobe tim več zvez, podpirani „od zgoraj“, odkoder bi morala biti pravica za vse jednaka.

Tu ne pomaga nič; dokler se ves sistem ne spremeni korenito, ne bo drugače. Ali spremeniti se mora, če ne z lepa, pojde pa — z grda!

Kdo seje preprič v Gorici? — Meščani italijanskega mišljenja so ostali mirni

Prikrat je začutil tako razločno navzočnost Božjo. Zdelo se mu je, da stoji sredi njih dobrotljivi prijatelj, katerega je moči prositi za vsakršno ljubav; Oče, ljubeč vse svoje otroke enako, pogane kakor žide, Oče vseh, s katerim je moči občevati brez posredovanja rabinov in učiteljev sinagoge.

In razumel je, da takšen Bog more poslati človeštvu jedino Odrešenika, ne pa kralja. Ta misel se mu je predstavljala v povsem novi luči, a tako jasni, da je naposled razumel, da svet bolj potrebuje Odrešenika nego vladarja.

Torej vpraša Baltazarja.

„Ali sodiš se — sedaj, kakor takrat, da Ta, ki pride, bo vladal samo nad dušami?“

„Kako ti naj na to odgovorim?“ vpraša v zameno Baltazar. „Duh, ki mi je bil vodilna zvezda, se od časa, ko sem te videl pod šotorom, ni prikazal več mojim očem. To je, nisem ga videl v taki podobi kakor takrat. Slutim pa, da ta glas, ki sem ga bil slišal v spanju, je bil njegov glas. Drugega Razodenja nisem imel.“

„Dovoli mi, da te spomnim“, odvrne s primernim spoštovanjem Ben-Hur, „razlike, kakersna se je nahajala tačas v najinih nazorih gledé na Onega, ki bi imel priti. Ti si trdil, da pride kot kralj, toda ne tak kakor

vsak slovenskim zastavam. Takó zatrjuje sam „Corriere“, kar mu lahko verujemo. Ako bi tudi postali „razburjeni“, vedó dobro, da imamo Slovenci dovolj „mokrih cunj“, ki jim korenito pomirijo razdražene živce. V Gorici smo Slovenci, Bogu bodi hvala, takó močni, da se ne bojimo nikake razburjenosti na laški strani; narobe bi bilo malce drugače, a v tem slučaju bi laška gospoda še uteči ne mogla iz Gorice, ker je okolica tudi vsa slovenska. — To vse dobro vedó, zato so „mirni“, vsaj na videz; skrivši, med stírimi stenami, že zabavljajo in kolnejo ne le Slovencev, ampak tudi Boga in M. B., ki so baje tudi „sklafi“, toda to nam ne škodi! Javno se že več ne upajo zasramovati Slovence, ker vedó, da potem lahko poberó sila in kopita, v Gorici za nje ni več kruha. Izjeme so redke!

Napetost proti Slovincem vzdržujejo torej edino le — lahonski kolovodje in vladni organi. O prvih danes ne govorimo.

Vladni organi pa dajejo potuho lahonski sodrži! V dan 2. decembra se živ krst ni zmenil za slovenske zastave. Tudi najbolj zagrižen Lahon je stisnil jezik med zobe, morda potihoma kaj siknil — in še lepó mimo. Sele tedaj, ko so se stekali pred hišo redarji in so vzbujali občo pozornost s svojim tekanjem, kakor da je nastala kje revolta, sele tedaj so se zbirala zijala pred hišo in gledala — kaj bo. Lahonom je seveda sreč veselja utripalo, ko so videli, kakó redarji opravljajo njihovo službo! — Redarji so seveda nedolžni, ker morajo vršiti povelja višjih. Vsa krivda pada na poveljnika! In s temi bo treba obračunati! — Bog ne plačuje vsake sobote!

Kakó se slepijo in varajo! — V „Popotniku“ pišejo n. pr.: „Ogavno in gnusno (— o jej!) — pisanje goriške „Soče“ se celó drugemu občinstvu gabi. „Edinost“ sevé caplja za „Sočo“. — „Učiteljski Tovariš“ je pa že prepričan, da „Soča“ živ krst ne bo čital, ker jej vse hrbet obrača. (Temu listu že se nekaj posvečimo!) — Najbolj pa se smeši ubogi „Slov. Narod“, ki meni, da je na njegovi strani velik del naroda na Primorskem, ki priznava, da zastopa „Slov. Narod“ prave interese primorskih Slovencev proti generalom „Edinosti“ in „Soče“, ki „Slov. Narod“ je zabegadel kolnejo, ker se boje za svoje generalstvo!“

Zares, pomilovanja vredni generali v Trstu in Gorici, huda jim prede. „Narod“ je naročil na lani že cel vlak novih generalov, ki se pripeljejo na Primorsko, kjer jih narod pričakuje z odprtimi rokami!

In kaj je resnica? Evo: „Slov. Narod“ je zgubil na Primorskem — vse! Pretrgal je za vedno zvezo s „Slogo“ in „Edinostjo“, z vsem našim časopisjem, z vsemi državnimi in deželnimi poslanci na Primorskem. Da je za temi „generali“ ves narod, to se pokaže vselej, ko bo treba. Vse ostalo pa radi prepuščamo „Narodu“. Ako torej gg. učitelji menijo, da jim more koristiti list, katerega na Goriškem redko kdo čita, a ga se ta le z nejevoljo poklada iz rok, svobodno, mi jim take pomoči ne zavidamo!

Nasprotno pa sta „Edinost“ in „Soča“ prav takó na trdnih nogah, kakor prej, če morda ne še bolj; pri „Soči“ je že drugo resnično!

Svoji k svojim* osramočen. — „Učiteljski Tovariš“ presi zavedno učitelstvo, naj po geslu „Svoji k svojim“ podpira med drugimi tudi trdki Kleinmayer & Bamberg in J. C. Mayer v Ljubljani. To sta dva prva stebra ljubljanskega nemškutarstva, ki podpirata nemški „Schulverein“ ter sta za to debelo tiskana koncem leta v izkazu „Laib. Zeitung“. Torej le vkup s slovenskimi groši!

cesar, in da njegovo kraljestvo ne bo s tega sveta — da On zavladá kraljestvo duš.“

„O da, spominjam se“, reče Egiptean. „Razlika v najinih nazorih je velika. Ti greš nasproti pozemeljskemu vladarju, jaz pa grem pozdravit Odrešenika duš.“

Umolknil je. Po navdušenju, ki mu je sijalo z obraza, je bilo videti, da išče besed za izražanje tako vzvišenih pojmov in da v človeški govorici ni bilo za njih izraza.

„Poskusim ti pojasniti, o Hurov sin“, reče naposled, „kakšna je moja vera in takrat nemara, ko spoznaš, za koliko je kraljestvo duš, katero pride vladat On, popolnejše od cesarjevega, takrat boš razumel, čemu s takim koprnenjem pričakujem tega tajnostnega Bitja, kateremu greva oba naproti.“

Ni mo — določiti, kedaj je nastal med človeštvom pu, a o duši, ki prebiva v telesu vsakega človeka.

Gotovo so ga naši stariši odnesli že i-Raja. Vemo samo to, da ta pojem nikdar ni povsem izginil med ljudmi.

Nekateri narodje so ga za trenutek izgubili; na cela stoletja je bil zagrnjen s temo, pa znoví potlačen z dvomom. Toda Bog je v neizmerni svoji dobroti poslal uprav tačas mogočne na duhu, da so vabili človeštvo k veri in nadeji.

Posiljatelj o božičnih praznikih. — Poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu razgláša gledé na to, da se o božičnih praznikih množé posiljave, v posebni objavi med drugim to-le:

Posiljatelj katere ima dobiti naslovnik pravočasno, naj se oddaó nekaj dnij pred prazniki in ne zadnji hip. Pri zavijanju predmetov, ki se imajo odposlati, treba paziti, da so zavitki trdni ter skrbno in dobro zalepljeni z lepom, z lepovimi znankami, s ključi, obroči ali kakoršna je baš posiljatelj. Posiljatelj v vrednosti izpod 200 gld. ni treba pečati, če so drugače dobro zavarovane, pač pa one nad 200 gld. in sicer tako, da posiljatelj ni mogoče odpreti, ako se ne stre pri tem pečat.

Gledé na kakovost posiljave treba označiti na zavilku, če je nevarnost, da se pojije, sterc ali sploh pokvari, s primerno besedo. Posebno je potrebno paziti pri zavijanju in označenju nevarnosti onih posiljatev, ki pojidejo čez morje: v Dalmacijo, Hercegovino itd. Na one posiljave, ki pojidejo v mesta z užitniskim davkom n. pr. v Ljubljano, Prago na Dunaj itd. je najbolje kar napisati vsebino v toliki meri, (kilo, liter, komad), kolikor je pripade davku.

Poseb y se je omeniti, da naj bodo naslovi pisani prav točno; najbolje je napraviti naslov razločno na zavitek sam, če pa to ne gre, naj se napiše naslov na poseben papir, kateri se mora prilepiti trdo na zavitek tako, da ne more odpasti. Če bi bila pa le nevarnost, da odpade, naj se vloži v zavitek se poseben točno pisan naslov. Tako potem na primer, če odpade naslov, na onem kolodvoru, kjer odpró posiljatev, najdejo v njej naslov, pa odposljejo blago naprej, kar drugače ni mogoče.

Divjačina, ki ne krvavi več, se razposilja kakor navadno, nezavita; le naslov treba napisati na trd papir, usnje, les ter isto prilepiti trdo na posiljatev.

Gledajo naj torej vsi, ki kaj odposljejo, da zadosté vsim predpisom, da jim tako ne nastanejo sitnosti in nepotrebna pota, ker na pošti tačas minajo časa, se le razlagati, kako naj se odposlje to in ono.

Nekaj podrobnosti o 2. decembru 1898. v „Solskem Domu“. — Dne 2. dec. t. l. okoli 8½, v jutro so bile zbrane v sobi obrtne nadaljevalne sole v I. nadstropju „Solskega Doma“ učenke V. in VI. razreda in učenke obrtne sole, skupaj 140 učenk. Drugi učenci in učenke so bili med tem v svojih solskih sobah.

V isti sobi je bila nastavljena velika miza in na njej priprave, ki so spadale k slovesnemu blagoslovljenju „Sol. Doma“. Pred mizo je stal svetemu obredni primerno običen duhovnik s cerkvenikom. Ne daleč od duhovnika, ki je opravljal blagoslovljenje, je stal preč. g. dr. Ant. Gregorčič, predsednik „Sol. D.“ in dr. Al. Rojic kot odbornik; na hodniku pa je bil voditelj „Sloginih“ zavodov g. J. Hrovatin ter velika množica ljudstva, ki je prisostvovala blagoslovljenju.

Nakrat je pristopil g. Hrovatin k predsedniku g. dr. Gregorčiču ter mu na tihoma povedal, da je na hodniku redar, ki zahteva odstranitev slovenske trobojnice iz poslopja „Sol. D.“. G. dr. Gregorčič se ni zganil z mesta, temveč je odgovoril po g. Hrovatinu, da ni mogoče sedaj ustreči zahtevi redarstva, ker se baš vsi cerkveno opravilo; naj torej nekoliko počaka, potlej se bo govorilo o tem. Za g. Hrovatinom je stopil do redarja tudi g. dr. Rojic ter ga vprašal, kdo ga je poslal, na kar mu je odgovoril, da g. nadkomisar Contin. G. dr. Rojic je redarju prav lepo rekel, naj se vrne k nadkomisarju ter mu pove, da so v „Sol. D.“ uprav preko srede cerkvenega opravila, katero bi se s tem motilo, in to tem bolj, ker trobojnica je izobešena z okna iste sobe, kjer se opravlja

Nemara povprašas Hurov sin: Čemu pa nam je Bog dal dušo? Pomisli za trenutek, kako neobhodno potreben nam je ta dar. Umreti — postati ničevost na veke. Nikdar, tudi v najdavnější starodavnosti, si človek ni želel takega konca. Spomeniki, postavljeni od narodov, so nekakšen punt proti ničevosti za grobov, punt so tudi napisi na njih, punt je konečno zgodovina.

Največji izmed egiptovskih kraljev je enkrat, pred mnogimi leti, ukazal, izklesati svojo podobo iz trde skale. Dan za dnevom je prihajal v številnem spremstvu ogledat si delo ter je nadzoroval. Naposled je bilo končano. In nikdar se kak kip ni bil bolj podoben prvovzoru, nikdar ni bil tako irpežen.

In kralj je pogledal to delo, ki je imelo vstrajati na veke ter rekel: „Sedaj pa naj pride smrt. Ne bojim se je. Jaz imam zagotovljeno življenje za grobom.“

Toda kaj je bilo to življenje, katero si je hotel zagotoviti na ta način? Spomin pri ljudeh, minljiva hvala, enaka lunini senci, ki se je plazila čez kip, povest, izdolbena v kamen — ničesa drugega.

(Dalje pride).

cerkveno opravilo. Za to, da ga prosi v svojem in v imenu predsednika, naj potrpi, da se končajo obredi in potem, da se mu ustreže takoj. Redar je dostavil, da ljudstvo se jezi radi slov. zastave in bi utegnilo napraviti nered, na kar mu je rekel g. dr. Rojic, da istega se poč ni bati, sicer pa da ima okrajna oblast eventualno na razpolago tudi vojske. Naprosil je se redarja, naj se takoj vrne s Continovimi odgovorom, da bodo vedeli, kako je uravnati vso to reč. A redarja ni bilo takoj nazaj in med tem je dovršil duhovnik cerkveno opravilo, na kar so prišle v isto sobo še deklice iz IV. razreda, skoro vse učiteljstvo in druge občinstva toliko, da je bila obširna dvorana natlačena polna. Spreddaj je stala učiteljica g.čna Dovgan ki je imela slavnostni govor; nadalje g. predsednik dr. Gregorčič, c. kr. svetnik in solski nadzornik g. Vodopivec, č. g. kapelan Koršič in g. dr. Rojic. — Ko je govornica izborna popisovala delovanje presv. našega cesarja in užigala v prsih učencev in prisotnega občinstva ljubezen do njega, prihrumel v dvorano redarji in z njimi v uniformi tudi c. kr. oficijal Kratky zahtevaje, da se takoj odstrani slov. trobojnica, ne meneci se prav nič ne za poslušalce in ne za stvar, ki se je vršila v proslavo presv. vladarja. Dr. Gregorčičeva opomba, da se s takim početjem po nepotrebnem moti svetlo opravilo ter uničuje celo ukaz cesarjev, ni pomagala nič. Oficijal Kratky se je obnašal na tak način, da se je takoj spoznalo, da ne odneha od svojega namena. Od druge strani pa je na odbornike silil jok in strah otrok ter srditi ugovor razžaljenih očetov in mater s tako močjo, da so se morali takoj odločiti za odstranitev trobojnice in ker je občinstvo ostro in glasno zahtevalo ob enem tudi odstranitev cesarskih zastav.

Predno pa se je to zgodilo, je posilil predsednik za mir in posluh ter povedal, da mora ustaviti slavljenje cesarja in to na ukaz iste c. kr. vlade, katera je slavljenje zaukazala ter da je prisiljen to storiti v navzočnosti organov iste c. kr. vlade, vsled česar prepove g.čni nadaljevati slavnostni govor ter ukaže mladini in drugemu občinstvu, naj se razidejo, na kar so se odstranile zastave in je pri odstranitvi slov. trobojnice hitel pomagati tudi c. kr. žedar osebno, kar je občinstvo še bolj razjarilo. Na to se je zopet pričel jok in stok po dvorani v tem, ko so vsi žaljeni očetje glasno ugovarjali redarjem in oficijalu tako, da se je bilo bati skoro napada na redarje in oficijala. Občinstvo so mirili posebno gg. dr. Gregorčič, dr. Rojic in vodja Hrovatin.

Med tako gonjo v „S. D.“ so pa iz nasprotne hiše št. 6 metali kamenje skozi okna „S. D.“ na ljudi, ki so hoteli prisostvovati slovesnemu blagoslovljenju in pouku o življenju in delovanju presv. cesarja. Kamen je zadel z veliko močjo 52 let staro Marijo Lovišček iz ulice Orzoni št. 11. Čeprav je bila dobro oblečena, je vendar prizadel udarec na levi strani prs take bolečine, da ni bila več dni za delo. Sicer pa bi bil kamen lahko zadel oko, katero bi bil gotovo izbil, ali pa bi jo bil lahko zadel v sence, kar bi jo bilo takoj ubilo.

Mladenka, ki je vrgla kamen, je bila zelo vesela, ker je dobro zadela, kar je bilo spoznatlivo iz tega da je ploskala z rokama!

Tako torej je bilo v Gorici dne 2. decembra 1898. v poslopju „Sol. Doma“ kateri je postavljen v spomin 50-letnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. Na mesto živio-klicev cesarju je donel po dvorani jok in stok nedolžnih otrok, z obrazov odraslih pa je odseval srd nasproti tistim, ki so žalili med slavnostjo na nečuten način slovenski narod. Namesto veselja je zavladalo ogorčenje in sicer tako, da je zapustilo trajen sled v srcu vseh navzočih.

Redarstvena oblast ni imela toliko obzira proti slavnosti, vršeci se v proslavo 50-letnice vladarja, da bi bila počakala konca ter potem zahtevala odstranitev slovenske zastave, ne, redarstvena oblast, čeprav je vedela, kaj se vrši v „Sol. Domu“, je zaukazala svojim organom prihrumeti v slavnostno dvorano med vspešnim ter je tako motila in končno preprečila slavnost v proslavo cesarja, kar tudi nekaj pomeni!.....

Solze so padale, nedolžni otroci so jokali strahu in ganutja in tako je „Sol. Dom“ blagoslovljen bil po cerkvenem obredu ter na to poskropljen s solzami slovenskih otrok. Te solze so padale na blagoslovljena tla in dobrotno nebó jih je vsprejelo od jednem z blagoslovom. Zato pa tudi vemo, da zrno, usejano na taka tla, obrodi obilen sad na korist našemu milemu narodu v smislu onega namena, v katerem je bil sezidan „Sol. Dom“.

Če se nam še ne posreči streti zlobnosti, katera tliči v krvi in mesu raznim privatnim in neprivatnim osebam v Primorju, naperjena proti Slovincem, tedaj jo stré sigurno prihodnja generacija.

In tedaj bo mogote reči, da solzé, prelite na dan 2. dec. 1898., so obrodile obilen sad slovenskemu narodu.

Zato zaupajmo samim sebi in v tem smislu delajmo naprej; v tem znamenju pa gotovo dobimo moči različnih naših sovražnikov!

Korak naprej. — Nismo si mislili, da imajo gorški lahoni barabe tudi v ženskih krilih. Da je pa to istina, je nam dokazala

ona nadepolna laska mladenka, ki je metala v „Sol. dom“ kamenje ter dosegla z metanjem tudi „vspeh“, ker je ranila neko žensko. Ta mladenka se je svojega „čina“ celó veselila; ploskala je z rokama.

Kje je, lahoni, vaša „educazione“, na katero se tako pogosto sklicujete? Koliko je lista vredna, ako rodi take pojave, kakoršen je bas omenjeni?!

Laški kolovodje morajo biti pač ponosni na svojo mladino, katero vzgajajo v sovraštvo do sočloveka! — Za barabami v moskih hlačah so s pojavile barabe v ženskih krilih! — Čestitamo!!

Darovi za Sokolovo „Miklavževico“. — Trgovec g. Jurij Mose v Rastelju, zadovoljen z vspehom trga sv. Andreja, veliko blaga za obleke. — Trgovec A. Kuštrin v Gosposki ulici za 4 gld. solskih potrebščin. — Krojaški mojster M. Poveraj dve obleki za dečke. (Te darove je „Sokol“ izročil „Slogi“, da jih razdeli ob „Božičnici“.) — „Goriška tiskarna“ 50 iztisov „Knjižice za mladino“. — Trgovina Kopac in Kutin 100 kosov čokolade in smokve po kupni ceni. — Trgovec Potatzky 150 lepih podob. — Trgovec A. Jeretič 500 zaključev za darove. Pekarija K. Drašček vseh 500 kolačev.

Raglas. — Razpisuje se mesto poštnega odpravnika pri novo ustanovljenem c. kr. poštnem uradu v Lokavcu proti pogodbi in kavciji 200 gld.; letna plača 150 gld.; uradni pavsal 40 gld., in letni pavsal 120 gld. za vzdržavo jednokratne pešne zveze med Lokavcem in Ajdovščino. Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Nemški profesorji na tukajšnji gimnaziji nas izzivajo na neizprosno boj za — slovensko gimnazijo! Le tako se rešimo teh gospodov, ki menijo, da Gorica leži gori kje v blaženi Germaniji! O pretiranih zahtevah germanistov, ki več zahtevajo nego na Dunaju in drugih nemških deželah, bomo se govorili! Za danes omenjamo tole dogodek:

2. decembra je imel tak German slavnostni govor, v katerem je omenjal tudi velikansko pridobitev — nemščine v naših srednjih solah. Ta predznost, ki presega vse dopustne meje, bi zaslužila, da tega gospoda takoj zapodé iz dežele. Neki dijak je baje zapisal njegove besede na tablo — in zdaj je proti temu revežu velikanska gonja. Groze mu celó, da ga spodé z gimnazije itd. — Torej takó daleč smo že! Nečuvna predznost germankega profesorja ostane brez kazni, — mladeniška najivnost pa naj zasluži tolike posledice? — Takim skandaloznim odnosajem napovedujemo boj na življenje in smrt! Naj nikdo ne misli, da bodo tuji norci brili z nami! Kocka je padla! Potrpeli smo dovolj! Boj pangermanstvu!

Pomiloščen kaznenel. — Povodom vladarske 50-letnice je bilo med drugim pomiloščenih v Gradšču ob Soči 10, v Mariboru 38, v Begunjah 30 in v Gradcu 23 kazencev.

Občinsko starašinstvo bovško se je izreklo v seji 3. decembra enoglasno, da odobruje postopanje gg. deželnih slovenskih poslancev glede deželnozborskih zadev ter izrazila istim svoje popolno zaupanje. To je županstvo sporočilo deželnega glavarja namestniku g. dr. Gregorčiču ter naprosilo ga, naj se ostale gg. slovenske deželne poslance prilično obvesti o tem. Naj dobila izrek — naslednikov!

V Ločniku je umrl 11. t. m. župan g. Franc Zottig po dolgi in mučni bolezni. Mož sam na sebi ni bil slab, z njim se je dalo govoriti, ali goriska lahonska konsorterija ga je bila preveč obnežila in izrabljala v svoje namene. Pokojni Zottig ima po ogromni večini le slovensko sorodstvo; tudi pokojna gospa Rozina Gabrščekova mu je bila bližnja sorodnica. Blaga soproga Ivana je iz znane rodoljubne rodbine Lasičeve iz Vrtojbe, ki je bila družica na blagoslovljenju zastave našega podpornega društva. — Mladi udovi, katero je doletel tolik udarec, in ostali rodbini naše iskreno sožalje!

Zadnje odprto pismo g. Continu, policijskemu komisarju v Gorici. — Zopet moram naznaniti slovenskemu narodu, da uradno zagotovljenega pisanega odloka, s katerim bi mi bilo naloženo, odstraniti krasno „rusko“ trobojnico — do danes se nisem dobil. Preteklo je torej celih 10 dni in ne le 24 ur! — Ker odloka ni, se tudi ne morem pritožiti proti njemu. Zadovoljiti se mi je torej le z brzojavnim predstvom, kateri sem odposlal takoj 2. t. m. na ministerskega predsednika Njega Vzv. grofa Thuna. Zal mi je pa za lepe novice, katere sem potrosil za obširno brzojavko tudi na Vašega pokrovitelja grofa Goessa v Trstu, ker takrat se nisem vedel, da je ta gospod že naprej odobril Vaše postopanje proti naši narodni svetlini in da je torej sokrivec v tem nečutenem žaljenju vsega slovenskega naroda. V zadoštenje pa mi je prekrasna interpelacija našega državnega poslanca veleč. g. dr. Antona Gregorčiča, s katerim je oficijal Kratky po Vašem namlogu takó postopal, kakor da je kak poulični paglavec in ne veleugledni deželnega glavarja namestnik ter imun državni poslanec! Priporočam Vam, da si to interpelacijo dobro prečitate in njene divne resnice globoko v srcu ohranite, da se boste vse žive dni spo-

minjali na — Gorico, tudi takrat, ko Vas ne bo gredo več toplo gorisko solnce. V nadi, da je to moje odprto pismo zadnje in da mi bo sploh odvzeta možnost, še kdaj pisati g. višjemu komisarju Continu v Gorici — se poslavljam od Vas s primernim pozdravom: z Bogom!

A. Gabršček.

Listnica uredništva: Gospici Ani Pavšič-evi, učiteljici v Ročinju. Ustrežajoti Vašej prošnji potrjujemo, da niste Vi pisala ne prvega ne drugega dopisa iz Ročinja, ki sta bila v zadnjih številkah „So.“.

G. I. R.—k v K. Jednako poročilo že imamo. Hvala! Prosimo drugikrat kaj.

„Podčavenski kmetje“: Dopisa za sedaj še ne priobčimo, pač pa morda ob ugodni priliki. Shranimo ga pa na vsak način, ker je zanimiv.

Razgled po svetu.

Naš vojni minister Kriegerhammer, o katerem se je pisalo, da odstopi, ostane na svojem mestu. On sicer v obče ni priljubljena oseba, ali da ostane, je odobravati radi tega, ker bi njegov odstop ob sedanjih razmerah pomenil kapitulacijo pred Ogrji.

Na interpelacijo poslancev Spinčiča in Laginje radi dejstva, da namestništvo razglašuje svoje razpise v uradnem listu navadno le v italijanskem jeziku, je odgovoril v seji dne 9. t. m. ministerski predsednik, da je že ukrenil vse potrebno, da se odpravijo pritožbe interpelaciji. Naložil je namestništvu, da se mora držati načela, s slov. strankami občevali samo v njihovem jeziku. Menil je, da posebnih odredb ni potreba.

No, posebnega nič. Na take in jednake načine se za hip „popravlja“ krivice, ki se godé Slovanom na jugu stem, da se jih prezira ter zapostavlja v ravnopravnosti, ali taka „popravljanja“ navadno nimajo stalne vrednosti, ker pri nas se slavne c. kr. oblasti kaj malo menijo za odredbe osrednje vlade! — Bog je visoko, a car daleko! —

Gospod minist. predsednik! Posebnih odredb je potreba, pa še kakošnih, korenitih s pretnjo ostre kazni, ako se ne bi izpolnjevalo, potem morda bi Vas ubogali: s par frazami se pa pri razni c. kr. gospodi na jugu ne opravi nič, gospod grof!

Saj veste, kake so uradne informacije, Vam podane, koliko so liste vredne? Iz njih pa morate razvideti, da le s strogiimi odredbami morete kaj koristiti pošteni slovenski stvari, vse drugo ni nič vredno! —

Deputacija poštarjev je bila včeraj od cesarja sprejeta. Po besedah vladarjevih „da se hoče s to zadevo natančno baviti“ je upati, da se usoda poštnega deželnega osebja kmalu zboljša.

Iz ogerskega državnega zbora. — Dne 10. t. m. je bil državni zbor ogerski odgođen od 17. t. m., kar je obudilo senzacijo. Pred sejo se je predsednik Lang pogajal z opozicijo, da bi pri volitvi predsedništva opustila obstrukcijo, a ni se mu posrečilo. Čim se je prikazal v zbornici Banffy, so zagrmeli viharji klici „Izdajalec!“ „Abzug!“ „Ven z njim!“ Opozicija je tolkla s pestmi po klopih in razgrajala na vse možne načine. Komaj je Banffy vstal s svojega sedeža, da bi govoril, je nastal zopet vihar še hujši od prvega. Opozicija je Banffyja obsipala s psovskami in ga ni pustila govoriti. Banffy je vzel iz žepa kaverto in povedal, da ima zbornici izročiti kraljevski reskript. V tem je opozicijonalec Kubik planil proti Banffyju, da bi mu reskript iztrgal iz rok. Vladni pristasi Albinger, pravi velikan, je z drugimi poslanci priskočil in Kubika potisnil v stran.

Nastalo je strahovito vpitje in razgrajanje, poslanci so se pehali sem in tja, nekateri so dvignili pesti in vse je kazalo, da pride še do pretepa. Ta prizor je trajal pet minut. Banffy je potem izročil reskript slugi, da ga nese podpredsedniku; ker se je bilo bati, da opozicija slugi vzame reskript, so ga obstopili vladni pristasi in ga spremili k Langu, kateri je reskript prečital in sejo zaključil.

Razgled po slovanskem svetu.

Zopet jeden korak dalje po usodni poti je storila naša cerkvena oblast. Včeraj t. j. 8. t. m. so imeli v cerkvi škedenjski prvo italijansko propoved. „Piccolo“ meni z zadovoljstvom, da je škof ugodil s tem le zahtevi dejstev, mi pa menimo le, da je dal s tem zopet „jedno roko“ politiki italijanizacije s pomočjo cerkve.

Tužna nam majka! Tako se kolo veselo vrti dalje; radovedni pa smo, da-li merodajni krogi kaj mislijo o tem, kam da pridemo, predno se kolo ustavi!!

Zadnja postaja na tej poti brzokone ne bode odlična z verskimi emblemi! „Ed.“

Pevsko društvo „Kolo“ v Trstu vabi na veliki koncert, kateri bode v nedeljo dne 18. decembra 1898. v gledališču „Politeama Rossetti“ pod vodstvom društvenega zborovodje g. Vogrica in pri katerem nastopi prvič novovstanovljeni društveni mešani tamburaški zbor, broječ 60 členov. Za četek točno ob 8.

uri zvečer. Vstopnina v pritličje in prvo galerijo 40 kr.; vstopnina v drugo galerijo 20 kr. Sedeži v pritličju I. vrste 40 kr., II. vrste 30 kr., III. vrste 20 kr. Lože v pritličju 4 gld., v prvem nadstropju 3 gld. Ker je imelo društvo za nabavo tamburice in vstanovljenjem tamburaškega zbora ogromne troške in žrive, vabi odbor p. n. občinstvo k obilni vdeležbi ter sprejme hvaležno radodarna predplačila.

Književnost.

„**Kazipot**“ je dovršen; dvakrat večji je od lani. Naročniki „Soče“ bodo gotovo veseli tega božičnega daru. — Oglase sprejemamo le še do 15. t. m. Kdor hoče, naj se podviza! — Cena za nenaročnike bo: 60 kr. nevez., 1 gld. lično vezan iztis. Naročniki, ki se za to oglašé, dobé vezan iztis za 50 kr.

Ilustrovani narodni koledar za leto 1899. je izdal tiskar Drag. Hribar v Celju. Isti je kakor vsako leto prav ukusno prirejen ter obsega poleg običajnega gradiva zanimivo berilo in prinaša več lepih slik. Cena elegantno vezanemu gld. 1.— broširanemu 80 kr.

„**Praktični slovensko-češki razgovori**“ — tako bo naslov knjižice, katero namerava izdati češka podružnica „Slov. planinsk. društva“ v Pragi. Izide najbrže že po novem letu.

Knjižica pride prav českim turistom, kateri se vedno bolj zanimajo za slovenske planine, ulegne pa zanimati tudi druge. Vsekakor korak naprej k bližnjem medsebojnemu spoznavanju.

Zahvala.

Podpisani so v imenu katastralne občine Kal-Koritniške zahvaljujejo g. Matiju Jonku, veleposelniku in županu v Boven, za darovanje 1000 K., katerih obresti se darujejo vsako leto dne 2. dec. domačim revežem, in za darovanje 1000 K., katere naj se z obrestmi vred uporabljajo za svoječasno popravilo tukajšnje cerkvice sv. Janeza. Velikodušni g. darovatelj je daroval ta denar povodom petdesetletnega vladanja presvetlega cesarja Frančiška Jožefa I. Bog živi velikodušnega darovatelja!

Anton Mlekuž podžupan.
Andrej Mlekuž Andrej Kravanja starašina. zaupnik.

Zahvala.

S žutom hvaležnosti v potrtem srečnem izrekan tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem udeležencem žalostnega pogreba pozemeljskih ostankov svojega nepozabnega soproga

Frana Strela

c. kr. železniškega uradnika v pokoju.

Posebno se zahvaljujem preč. duhovniku g. kaplanu Koršiču za slednje tolažbe za čas bolehanja predragega pokojnika in izrekan velerodnemu gospodu c. kr. dvornemu svetniku Vodopivcu, gospodu lastniku „Goriške tiskarne“, gg. profesorjem, č. učiteljstvu in vsem p. n. sorodnikom prijateljem in znanjem za udeležitev pogreba in dokaze srčnega sočutja svojo najiskrenejšo zahvalo.

Bog naj mnogotero povrne.

Gorica, 12. grudnia 1898.

Žalujoča vdova.

Fran Wilhelmov odvajajoči čaj

od **Frana Wilhelma**

lokarnarja v Neunkirchen (Spodnje Avstrijsko)

dobiva se v vseh lekarnah. Zavoj stane 1 gld. av. velj. II

Ustanovljeno leta 1863.

Prvi primorski zavod za izdelovanje aromatičnih izcedkov, likve-rov itd. tvrde

Fratelli Marega

Gradisca, Isonzo.

Čistilnica na par:

konjaka, slivovke, tropinovca in najfinejših likverov.

Jovarna vinskega kisa

po edino racionalni sistemi „Pasteur“.

100 do 300 gld. mesečno lahko zaslužijo osebe, ki se stanov in v vseh krajih z prodajo zakonito dovoljenih drž. papirjev in črtek, a da ni potrebna glavnica in ni nikaka nevarnost. — Ponudbe pod Ludwig Osterreicher, VIII Deutsche gasse 8 Budapest. 10-4

Otvoritev gostilne.

Podpisani naznanjam slav. občinstvu v mestu in na deželi, da sem odprl v Kapucinski ulici šte. 2 v lastni hiši

gostilno pri „zlatem križu“

(po domače „pri Lizi“).

Tam točim dobro belo in črno vino, svoj pridelek iz Prvačine in Dornberga, izvrstno Puntiganskovo pivo, ter imam na razpolaganje jedi ob vsaki uri.

Lepa, čedna prenočišča. Za v okolično vožnjo priložnosti.

Priporočam se slavnemu občinstvu za mnogobrojen obisk ter ostajam z odličnim spoštovanjem

Ivan Katnik,
gostilničar in posestnik
v Kapucinski ulici 2.

cl.

Krojaški mojster

FRANC ČUFER
v Gorici

v ulici sv. Antona št. 1,
izdeluje

VSakovrstne obleke

za moške po meri, bodisi fine ali priproste.

10 52-46

Priporočam se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa učencem ljudskih in srednjih šol za obila naročila.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporočam preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetlic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Imajo veliko zalogo nagrobnih vencev, za mitvaške potrebe, voščenih sveč itd. vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporočam slav. občinstvu tudi svojo tiskarno žrk na perilo. (P. cl.)

Vinarstvo

sadjarsko društvo za Brda

v Gorici

prodaja pristno

brisko rebulo.

Konsorcij goriških pekovskih mojstrov

javlja p. n. gospodom pekom v deželi, da ima v zalog kvasu najboljše kakovosti

po 56 kr. kg.

Obniti se je na G. D. Conforto na Kornu št. 12 in v pekarni: Karola Drašček, na Kornu št. 3, Peter Tomasi v Rabatšcu št. 12, Andrej Fari v Gledišni ulici št. 5 in Ivana Budinja v ulici Parezar št. 16.

ODLIKOVAN

fotografski atelje

Anton Jerkič

na Travniku šte. 11 v Gorici,

podružnica

na Aeguedotta št. 25 v Trstu,

priporočam se

slavnemu občinstvu v mestu

in na deželi v blagohotno podporo.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirsberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadičee in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni venci. — Mašne knjižice.

Mišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najboljše oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-24

Špedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič v Gorici

30 51-42 v ulici Morelli 12

se toplo priporoča Slovencem v Gorici in z dežele.

Trgovina z jedilnim blagom

G. F. Resberg v Gorici,

v Kapucinski ulici št. 11

ter podružnici na Kornu šte. 2

priporoča to-le blago:

Sladkor — kavo — riž — mast — poper — sveče — olje — škrob — ječmen — kavino primeso — moko — gris — drobne in debele otrobe — turšico — zob — sol — moko za pitanje — kis — žveplo — cement — bakreni vitriol itd. 3 90-52

Zaloga pristnega dalmatinskega žganja na debelo ter pristnega črnega in belega vina.

Anton Pečenko

Vrta ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
41 52-45 priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtavo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Ed. Pavlin v Gorici

v Nunskih ulicah

št. 10

nasproti gostilno „Belega zajca“

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo veliko zalogo nagrobnih vencev vsake vrste, rož za cerkve, palm, šopkov za nove maše in poroke, voščenih sveč, mitvaških oblek, rakev vsake velikosti, zlatih črk, lesenih stojal za palme, zlatih loncev, svilnatih trakov vsake širjave in barv, črno rumenih, trobojnih, bisernih vencev, papirja (manšete) za šopke, apirja v vsakih barvah za izdelovanje cvetlic. Belega in črnega papirja in zlatih nog za rakeve, zlata za olepšanje.

Vse po nizki cenah!!!

Opozarjam tudi, da tiskam črke na perilo in sprejemam vsa v to stroko spadajoča dela.

Muzikalije

izdane po „Glasbeni Matici“ v Ljubljani in raznih drugih izdajateljih
ima v zalogi in prodaja po originalnih cenah

Anton Jeretič v Gorici

ki ob enem priporoča svojo dobro urejeno knjigovoznico, v katero sprejema vsaktero knjigovozko delo, od najcenejega do najfinjega, po zmernih cenah.

Nadalje izdeluje in prodaja zvezke za šolo po navodilu sl. c. kr. dež. šolskega sveta, iz dobrega papirja, za samih 60 novč. 100 komadov.

Dobi
se
povsod

Kalodont

pripoznano
najbolje sred-
stvo za čišče-
nje zob.

Dobroznana gostilna
ANTONA VODOPIVCA

pri
Petelinu
v
Trstr

v
ulici Ghega
št. 7.

je v bližini juž-
nega kolodvora
jedina narodna
gostilna

s prenočišči,
katera toči pristna bela in črna
vina iz Vipavske doline.

Kuhinja domača z okusno pripravljenimi jedmi.

Prva slovenska trgovina z železjem

v Gorici

Konjedic & Zajec

(prej G. Darbo)

pred nadškofijo št. 5.

Priporočam po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega štajerskega železa, železne, cinkaste, pocinjene in medene ploščevine, orodja za razne obrti in pohištvene, štedilna ognjišča, peči, cavi in predpečnike, nagrobne križe.

Vsakovrstne okove za pohištvo in stavbe. Prevzemata vse naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.

Glavna zaloga za Gorico in okol 30

izdelkov c. kr. privilegovanih livarn.

Pripoznano najboljših patentovanih kotlov gosp. Nussbaum-a v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga

najboljšega koroškega Acalon in Brescian-jekla.

Zaloga Portland in Roman-Cementa, kmetijskih strojev iz prvih tovarn.

Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.

Ambrož Furlan

irgovec.

z jedilnim blagom

— na Tržaški cesti šte. 4 v Gorici —

priporoča kavo, riž, sladkor, moko, žito, otrobo, cement, vse poljske in domače pridelke, prodaja tudi kroglice za igro, likerje ter žganje na debelo in na drobno.

Postreže vestno in po zmerni ceni.

Najbolji goveji prah

iz Barthelovega krmilnega apna obvaruje pred lizanjem in žrenjem lesu. Zabranjuje mehko kosti in medlost, vzroča slast v žrenju, krepi prebavljanje, poveča množino mleka in moč za delo ter da izvrstno meso.

Za vso govejo živino je pri letošnjih slabih pičah velike važnosti.

Navodila pošiljajo se na zahtevo zastoj.

Na poskušnjo 5 kg. za 1 gld.

M. Barthel & Comp. Dunaj

X., Replergasse 20.

Trpeči na pljučah, v grlu, na duhu in trakealni!

Kdor se hoče iznebiti enkrat za vselej pljučnih ali trakealnih bolezni tudi zastarelih, bolezni na duhu, katere se dozdevajo neozdravljive, naj uporablja čaj za bolne na pljučah in v grlu **A. Wolffsky**. Tisočere zahvalnice jamčijo pristnost tega čaja. Zavoji, kateri zadostujejo dva dni stane 75 kr. Zvezki gratis. Pristnega dobiva se edino pri tvrdki **A. Wolffsky, Berlin, št. 37.**

Goriško pivo!

(na Goriščem II).

Podpisani priporočam svojim p. n. odjemalcem svojo posebno dobro učežano izvozno, mareno in ulazano pivo najboljše kakovosti, dobiva se v sodčkih po 1/2, 1, 1 1/2 in 2 H. kakor tudi v posebnih steklenicah. Zaneslo naznanjam, da sem v minulem letu svojo pivovarno znatno izboljšal in da sem rabil za varjenje dobrega piva le najboljše blago: Zatečki hmelj in hanaški ječmen. 6 26 13

Proseč p. n. odjemalce, da se z zaupanjem obračajo name in si obilno naročajo zagotovljam, najtočnejšo postrežbo. Z najodličnejšim spoštovanjem

Fr. Wauek,
pivovar.

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano kot izvrstno bol ublažujoče mazilo; za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to splošno priljubljeno domačo zdravilno sredstvo vedno le v orig. steklenicah z naše zaščitno znamko, s „Sidrom“ namreč, iz RICHTERJEVE lekarne in vzame kot originalni izdelek le tako steklenico, ki je prevedena s to zaščitno znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“
v PRAGI.

Teodor Slabanja

srebrar

v Gorici, ulica Morelli 12

priporoča velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje cerkvenih posode in orodja. Staro blago popravi, pozlati in posrebrni v ognju po najnižji ceni. Da si pa zamorejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to zgoraj omenjeni s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalci sam lahko določijo. — Pošilja vsako blago 149 poštne prosto!

Usojam si slavnemu občinstvu naznati, da prevzamem in izvršujem točno naročila na

kavo, čaj, olje, riž, makarone, delikatese, sadje, ribe, vina itd.

Pošiljate v omotili po 5 K. oddajam po pošti, one od 30 K. naprej pa po železnici s povzetjem.

Take pošiljate se izplačajo vsakomur, posebno p. n. gg. kramarjem, družinam in onim, ki rabijo za dom različne jestvine ali žele o raznih prilikah nabaviti si specialitete, katere se na deželi ne dobi, ali pa le zelo drago, n. pr. morske ribe in rake, sveže sadje, fino olje itd.

Glavni moj namen je razpošiljati dobro blago in po nizki ceni.

Cenike dopošljam radovoljno in brezplačno. Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in zamorem dati blago po tako nizkih kupih, da se ne bojim konkurence.

Tudi sprejemam zastopstva in vsakojaka posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem

Ernest Pegau

TRST

(cl.) v ulici S. Francesco št. 6.